

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості освіти
Комунального вищого навчального закладу
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Зміст

- I. Загальні алгоритми побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ХАНО.
- II. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.
- III. Оцінювання якості освітньої діяльності.
- IV. Моніторинг як інструмент забезпечення внутрішньої системи якості освіти в ХАНО.
- V. Забезпечення відкритості та прозорості діяльності ХАНО.

I. Загальні алгоритми побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

1.1. Дане Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (частина 3 стаття 41. Система забезпечення якості освіти), Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами), та рекомендацій Державної служби якості освіти України до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в навчальному закладі.

1.2. Принципи внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- гуманізм, людиноцентризм;
- автономія закладу – самостійність у визначенні й реалізації стратегії розвитку закладу, виборі форм і методів навчання;
- цілісність системи управління закладом і підвищення якості всіх компонентів, які впливають на якість освіти та освітніх послуг у цілому;
- постійне вдосконалення освітньої діяльності, реалізація нових можливостей у відповідності до змін у освітній сфері;
- гнучкість і адаптивність змісту освітньої діяльності до сучасних тенденцій розвитку суспільства;
- співпраця із місцевими органами самоврядування, місцевими органами управління у сфері освіти, закладами вищої освіти, різними установами та організаціями.

1.3. Метою внутрішньої системи якості освіти є забезпечення якості освітньої діяльності та виконання вимог чинного законодавства у сфері післядипломної педагогічної освіти, зокрема:

- визначення загальної структури системи забезпечення якості освітньої діяльності;
- конкретизація змісту процедур контролю якості освіти;
- розподіл сфер відповідальності за функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

1.4. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- модернізація навчально - методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням освітніх програм та навчальних планів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг якості знань, умінь і навичок здобувачів освіти,;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня, неперервного професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників;
- вдосконалення системи внутрішньої координації та управління освітнім процесом.

1.5. Складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- освітнє середовище;
- система педагогічної діяльності;
- система управлінської діяльності;
- система оцінювання здобувачів освіти.

1.6. Очікувані результати:

- Стабільно високий рівень якості освітньої діяльності закладу.
- Вдосконалення ефективності і якості освітнього процесу.
- Постійний моніторинг якості знань, умінь і навичок здобувачів освіти, оперативне упровадження змін для покращення ефективності і якості освітнього процесу.
- Покращення функцій координації та управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських і тактичних рішень щодо покращення ефективності і якості освітнього процесу в ХАНО.
- Постійна модернізація та розширення навчально - методичної бази освітньої діяльності.

II. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

2.1. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

- наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, навчально-методичних тощо);
- організація освітнього процесу відповідно до нормативних вимог і сучасних тенденцій розвитку освіти в Україні;
- контроль за якістю освітньої діяльності;
- якість підготовки науково-педагогічних і педагогічних працівників;
- відповідальність кожного науково-педагогічного і педагогічного працівника за якість освітніх послуг,
- відповідальність кожного здобувача за якість навчання, освоєння освітніх програм.

2.2. Принципи стратегії та процедури забезпечення якості освіти:

- принцип системності;
- принцип цілісності;
- принцип диференціації та індивідуалізації;

- принцип неперервного розвитку;
- принцип партнерства.

2.3. Основні завдання стратегії:

- постійне оновлення/осучаснення змісту освітньої діяльності;
- упровадження в освітній процес компетентнісного, персоналізованого, ціннісного підходів;
- практична зорієнтованість освітнього процесу;
- активне запровадження засад педагогіки партнерства;
- орієнтація на здобувачів освіти, диференційований підхід;
- розбудова комфортного психологічного і сучасного освітнього середовища.

2.4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає забезпечення таких процедур і заходів:

- вдосконалення планування освітньої діяльності;
- застосування внутрішніх та зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності;
- підвищення якості підготовки здобувачів освіти шляхом впровадження нових освітніх технологій та методик навчання;
- професійне зростання керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників, покращення кадрового потенціалу закладу (атестація, сертифікація, самоосвіта, стимулювання діяльності, системний контроль за якістю надання освітніх послуг, рейтингова системи оцінки діяльності);
- постійне поповнення/модернізація необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення публічності та прозорості інформації про діяльність закладу відповідно до чинного законодавства;
- створення ефективної системи забезпечення академічної доброчесності діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- інші процедури та заходи, визначені закладом (можуть змінюватись та коригуватись).

2.5. Об'єктивність, відкритість, інформаційність, прозорість процедури забезпечення якості освіти включає:

- ухвалення рішення про початок формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- призначення відповідальних за розробку, впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- навчання науково-педагогічних і педагогічних працівників правилам і процедурам впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- формування та підготовка аналітичної групи з визначення ефективності впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на окремих етапах та у цілому;

- формування мети та завдань у сфері якості (на перспективу, навчальний рік тощо);
- визначення видів діяльності та процесів у рамках складових внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- розробка процедур для визначених процесів (дій, заходів) (внутрішні нормативні основи закладу освіти);
- визначення та розвиток системи моніторингу якості в закладі;
- удосконалення системи аналізу та прийняття підсумкових рішень.

2.6. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.6.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.6.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.6.3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення

опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.6.4. Запобігання та виявлення різновидів плагіату в науковій діяльності:

- відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;
- відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;
- відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат із третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;
- відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без посилання на джерела з яких взята ця інформація;
- відтворення в тексті наукової роботи оприлюднених творів мистецтва без зазначення авторства цих творів мистецтва. – компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів.

2.6.5. *Процедури та заходи системи запобігання та виявлення академічного плагіату:*

- формування етики, яка не сприймає академічну нечесність;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних, навчально-методичних та науково-методичних виданнях;
- притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

За порушення академічної доброчесності *науково-педагогічні та педагогічні працівники* закладу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення відзначень за успішність праці, премії, права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності *здобувачі освіти* можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Разом із тим, кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, *має такі права:*

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

III. Оцінювання якості освітньої діяльності

3.1. Вимоги, критерії та індикатори для внутрішнього оцінювання якості освітньої діяльності:

- Результатами освітньої діяльності на всіх етапах освітнього процесу є знання, уміння, навички та сформовані компетентності як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

- Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання.

3.2. Компетентнісний підхід зорієнтований на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь здобувачів.

В основу компетентнісного підходу у освітній діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу покладено такі ключові компетентності:

- мовно-комунікативна компетентність,
- предметно-методична компетентність,
- інформаційно-цифрова компетентність,
- психологічна компетентність,
- емоційно-етична компетентність,
- компетентність педагогічного партнерства,
- інклюзивна компетентність,
- здоров'язбережувальна компетентність,
- прогностична компетентність,
- організаційна компетентність,
- оцінювально-аналітична компетентність,
- здатність до навчання впродовж життя.

Кожна з цих компетентностей включає такі складові:

- здатності,
- знання,
- уміння та навички,
- відповідальність та автономію.
- комунікації.

3.3. Напрями і процедури оцінювання якості освітньої діяльності

Оцінювання якості освітньої діяльності здійснюється за наступними напрямками:

- визначення наявності відкритої, прозорої і зрозумілої для викладачів і здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- спрямованість системи оцінювання на формування у викладачів і здобувачів освіти відповідальності за результати навчання, здатності до самооцінки;
- самооцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- системність, не рідше одного разу на п'ять років, щорічно — за окремими напрямками діяльності закладу освіти;
- проведення моніторингу якості освіти.

3.4. Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації:

- опитування (через анкетування та інтерв'ю учасників освітнього процесу);
- вивчення документації (журнали, протоколи, індивідуальні плани, тощо);
- моніторинг якості освіти;
- аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність (система оцінювання здобувачів, кількісно-якісні показники кваліфікаційного рівня).

IV. Моніторинг як інструмент забезпечення внутрішньої системи якості освіти

4.1. Моніторинг якості освіти – це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряду і причин відхилень від цілей.

Моніторинг як інструмент забезпечення внутрішньої системи якості освіти відповідає меті освітньої діяльності ХАНО: створення умов для безперервного професійного розвитку і задоволення освітніх потреб педагогічних працівників і керівних кадрів закладів освіти Харківської області та *включає такі аспекти:*

- аналіз якості освітніх програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників,
- аналіз якості освітньої діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії,
- аналіз навчальних досягнень здобувачів освіти,
- аналіз якості ресурсної бази навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- аналіз освітнього середовища;
- аналіз якості управлінської діяльності.

4.2. Критерії моніторингу якості за всіма складовими діяльності

4.2.1. Моніторинг якості освітніх програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за такими критеріями:

- відповідність змісту освітніх програм чинним типовим освітнім програмам підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- відповідність змісту кожної освітньої програми чинним/новим нормативним документам, останнім дослідженням у певній галузі знань; сучасним вимогам з урахуванням мети і завдань освітніх реформ, актуальним потребам педагогічних працівників конкретних категорій;
- аналіз успішності та навчальних досягнень здобувачів освіти (за результатами анкетування);
- вивчення рівня задоволеності здобувачів освітніми програмами та якістю викладання;

- вивчення думки викладачів про освітні програми, аналіз їхніх зауважень та пропозицій;
- вивчення показників новизни освітніх програм, актуальності обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів;
- аналіз якості інформаційного та навчально-методичного забезпечення компонентів освітніх програм.

4.2.2. Критерії моніторингу якості освітньої діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників:

- високі показники у виконанні планів і програм із основної освітньої діяльності, упровадження державних і регіональних програм і проектів;
- своєчасне і якісне виконання планової або оперативної роботи, доручень, наказів, розпоряджень;
- високі показники діяльності за місяць, квартал, півріччя, дев'ять місяців, рік, що відображають стан і ефективність роботи;
- висока якість підготовки навчальних програм курсів підвищення кваліфікації; оновлення й модернізація навчальних планів;
- розробка авторських навчальних програм спецкурсів, пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації для професійного розвитку педагогічних працівників, актуальних навчально-методичних матеріалів (методичних рекомендацій, методичних посібників тощо);
- висока якість проведення курсів і спецкурсів підвищення кваліфікації, про що свідчать результати моніторингу опитувань слухачів та їх відгуки;
- ініціативність у організації та впровадженні інноваційних форм і методів навчально-методичної роботи;
- висока якість проведення навчально-методичних заходів (семінарів, тренінгів, педагогічних шкіл тощо);
- високий рівень підготовки та проведення моніторингових досліджень, складання відповідних аналітичних матеріалів, використання їх у основній діяльності;
- висока якість підготовки та проведення всеукраїнських і регіональних науково-методичних і науково-практичних конференцій, семінарів для працівників системи освіти;
- висока якість проведення супервізій та консультацій, надання практичної допомоги педагогічним працівникам навчальних закладів щодо актуальних питань навчання та виховання учнів, упровадження нових Державних стандартів, навчальних програм, сучасних технологій і методик;
- активна співпраця з закладами вищої освіти-партнерами, Центрами професійного розвитку педагогічних працівників, професійними

- спільнотами (у тому числі територіальними методичними об'єднаннями), творчо працюючими педагогами;
- ефективність організації роботи із керівниками і педагогічними працівниками закладів освіти області, залучення їх до співпраці щодо створення ефективної моделі професійного розвитку педагогів 10 у регіоні, надання їм практичної допомоги у реалізації сучасних завдань розвитку освіти в регіоні;
 - якісний науково-методичний супровід становлення та розвитку інклюзивно-ресурсних центрів, надання адресної навчально-методичної допомоги педагогічним колективам і окремим працівникам закладів освіти у організації освітньої діяльності дітям із ООП;
 - активна, цілеспрямована і результативна робота з підвищення психологічної обізнаності педагогічних працівників, надання кваліфікаційної практичної допомоги практичним психологам і соціальним педагогам закладів освіти;
 - особистий внесок у вдосконалення системи методичної роботи Академії та підвищення її ролі в забезпеченні підвищення професійного рівня педагогів області, інформаційно-методичний супровід педагогічних працівників;
 - ефективна організація організаційно-методичного супроводу та висока якість підготовки та проведення всеукраїнських і регіональних професійних конкурсів, виставок, фестивалів.
 - розробка авторських навчальних програм спецкурсів, пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації для професійного розвитку педагогічних працівників, актуальних навчально-методичних матеріалів (методичних рекомендацій, методичних посібників тощо);
 - ініціативність у організації та впровадженні інноваційних форм і методів навчальної та методичної роботи; висока якість проведення навчально-методичних заходів (курсів, спецкурсів, семінарів, тренінгів, педагогічних шкіл тощо);
 - високий рівень підготовки та проведення моніторингових досліджень, складання відповідних аналітичних матеріалів, використання їх у основній діяльності.

4.2.3. Критерії моніторингу якості навчальних досягнень здобувачів освіти:

- позитивна динаміка професійного розвитку слухачів та задоволення їхніх актуальних освітніх потреб;
- усвідомлення та готовність слухачів до реалізації ціннісних орієнтирів і концептуальних засад Нової української школи;
- сформованість здатності слухачів до практичного впровадження сучасних методик навчання, інноваційних технологій та цифрових інструментів у професійну діяльність;

- дотримання слухачами принципів академічної доброчесності та розвиток навичок самооцінювання результатів навчання;
- мотивація слухачів до безперервного самовдосконалення та систематичного підвищення власного кваліфікаційного рівня;
- результативність навчання слухачів за показниками атестації та сертифікації педагогічних працівників і зовнішнього моніторингу якості освіти.

4.2.4. Критерії моніторингу якості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу:

- спрямованість навчально-методичних матеріалів на досягнення конкретних результатів навчання;
- наукова обґрунтованість та новизна змісту навчального матеріалу, його відповідність сучасним тенденціям розвитку освіти;
- якість, інтерактивність та доступність цифрового контенту навчально-методичних матеріалів;
- методичний супровід та інформаційне забезпечення самостійної роботи слухачів;
- варіативність та спрямованість дидактичних матеріалів на задоволення індивідуальних освітніх потреб слухачів;
- діагностична спроможність інструментарію підсумкового оцінювання та його відповідність очікуваним результатам навчання;
- прикладний характер та цінність методичних розробок у подальшій щоденній професійній діяльності педагога.

4.2.5. Критерії моніторингу ресурсної бази і освітнього середовища:

- наявність безпечних навчальних приміщень і робочих місць; безпечність, ергономічність та інклюзивність освітнього середовища Академії на засадах універсального дизайну й розумного пристосування;
- якість, доступність та безпека цифрового освітнього середовища, забезпечення учасників процесу надійними інструментами дистанційного навчання;
- забезпеченість обладнанням для реалізації всіх компонентів освітніх програм;
- якісне функціонування локальних комп'ютерних мереж та безперешкодного Wi-Fi доступу до Інтернет у навчальних аудиторіях, бібліотеці;
- якість і повнота розміщених у віртуальному освітньому середовищі ХАНО унормованих видів інформаційних і навчально-методичних матеріалів з усіх освітніх програм;
- рівень інформатизації бібліотеки ХАНО, якість і повнота електронних каталогів.

- дотримання вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту та готовність учасників освітнього процесу до дій у надзвичайних ситуаціях;
- створення належних і сприятливих умов діяльності працівників Академії та раціональної організації освітнього процесу відповідно до сучасних санітарно-гігієнічних вимог;
- ефективність інформаційного забезпечення, дієвість підходів до професійного розвитку, внутрішньої комунікації та підтримки учасників освітнього процесу;
- забезпечення дієвих механізмів протидії будь-яким формам дискримінації чи упередженості, підтримка атмосфери взаємної довіри, толерантності й корпоративної етики в Академії.

4.2.6. Критерії моніторингу якості управлінської діяльності адміністрації ХАНО (ректора, проректорів, головного бухгалтера):

- забезпечення публічності та відкритості діяльності Академії відповідно до вимог законодавства, формування позитивного іміджу та зміцнення довіри у професійному середовищі;
- колегіальність у прийнятті рішень та результативність кадрової політики на засадах раціонального розподілу посадових обов'язків і врахування кваліфікації працівників;
- обґрунтованість та дієвість управлінських рішень щодо реалізації стратегічних цілей Академії, раціонального використання робочого часу працівників, а також функціонування ефективної системи морального та матеріального стимулювання;
- сформованість та дієвість внутрішньої системи забезпечення якості освіти, узгодженість дій усіх структурних підрозділів Академії;
- раціональність використання матеріально-технічних ресурсів, забезпечення енергоефективності Академії та спроможність залучення додаткових джерел фінансування;
- системність використання сучасних цифрових технологій у діяльності адміністрації та структурних підрозділів Академії;
- результативність мережевої взаємодії, а також дієвість партнерства з науковими установами, територіальними громадами, закладами освіти щодо забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників;
- створення безпечних і комфортних умов навчання і праці,
- забезпечення мотивації до трудового процесу,
- наявність ефективної стратегії та системи планування діяльності,
- моніторинг виконання поставлених цілей і завдань,
- створення атмосфери довіри, прозорості, дотримання етичних норм,
- організація освітнього процесу на засадах людино/дитиноцентризму,
- ефективна кадрова політика, забезпечення належних умов праці та можливостей для професійного розвитку працівників,

- прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, партнерська взаємодія з педагогічною громадськістю, закладами і установами,
- формування та забезпечення політики академічної доброчесності.

4.2.7. Критерії для оцінювання інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору:

- облаштування приміщень та території з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування;
- налаштованість освітнього середовища на мотивацію здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя,
- створення простору інформаційної взаємодії та соціально культурної комунікації учасників освітнього процесу (доступ до бібліотеки, інформаційно-ресурсних засобів тощо),
- відповідальність науково-педагогічних, педагогічних працівників, вченої ради, науково-методичної ради за впровадження освітньої діяльності та вдосконалення системи забезпечення якості освіти;
- розподіл зон відповідальності між ректором і проректорами за забезпечення необхідного рівня якості освітнього процесу шляхом координації відповідних напрямів діяльності.

4.2.8. Критерії для оцінювання безпечного освітнього середовища:

- приміщення і територія закладу є безпечними та комфортними для навчання та праці,
- заклад забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації статутних завдань і освітніх програм,
- дизайн освітнього середовища закладу функціональний, ергономічний та дозволяє максимально ефективно використовувати приміщення та територію закладу в освітньому процесі,
- здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх,
- працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуація,
- у закладі створені умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті,

- у закладі застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників,
- наявність посади інженера з охорони праці, організація його діяльності.

4.3. Порядок проведення моніторингу якості освіти

4.3.1. Моніторинг якості освіти в Академії проводиться з метою систематичного відстеження та аналізу якості освітньої діяльності Академії, встановлення ступеня відповідності її фактичних результатів цілям професійного розвитку педагогів та їх індивідуальним потребам.

4.3.2. Основними завданнями моніторингу є:

- забезпечення інформаційної бази про результати освітньої діяльності для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- виявлення чинників, що впливають на якість освітнього процесу, та оцінювання причин відхилень від запланованих результатів;
- стимулювання безперервного вдосконалення професійної майстерності педагогічних працівників та підвищення ефективності діяльності Академії.

4.3.3. Моніторинг в Академії здійснюється на основі таких принципів:

- *систематичності та системності* (безперервності здійснення моніторингових процедур та розгляду якості освіти як цілісного механізму, що складається із взаємопов'язаних елементів);
- *доцільності* (спрямованості моніторингу на реалізацію конкретних завдань освітньої діяльності);
- *прозорості та відкритості* (доступності інструментарію та результатів моніторингу для всіх учасників освітнього процесу);
- *об'єктивності* (використання достовірних даних, їх неупереджений аналіз та опора на фактичні показники (доказовий підхід);
- *безпеки та конфіденційності* (захисту персональних даних учасників освітнього процесу та дотримання вимог інформаційної безпеки);
- *відповідальності* (усвідомлення суб'єктами моніторингу важливості результатів дослідження для прийняття управлінських рішень та подальшого розвитку Академії).

4.3.4. Об'єктами моніторингу в Академії є:

- *умови здійснення освітньої діяльності* (матеріально-технічне та кадрове забезпечення, стан цифрового середовища, безпечність, інклюзивність та ергономічність освітнього простору);

- *освітні програми та навчально-методичне забезпечення* (зміст, актуальність та якість навчально-методичних матеріалів, цифрового контенту та діагностичного інструментарію);
- *освітні та управлінські процеси* (організація професійного розвитку педагогів, планування освітньої діяльності, функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти);
- *діяльність учасників освітнього процесу* (педагогічна діяльність, самоосвіта та професійне вдосконалення науково-педагогічних та педагогічних працівників, навчальна діяльність слухачів);
- *ефективність упровадження інновацій* (стан запровадження сучасних підходів та інноваційних моделей навчання);
- *результати професійного розвитку слухачів* (динаміка розвитку професійних компетентностей, рівень задоволеності освітніх потреб);
- *корпоративна культура та комунікація* (стан психологічного мікроклімату, дотримання академічної доброчесності та норм професійної етики, імідж Академії та ефективність мережевої взаємодії).

4.3.5. *Методи проведення дослідження:*

- *анкетування* (вивчення задоволеності слухачів освітніми послугами та самооцінювання професійних компетентностей педагогами);
- *тестування* (визначення рівня сформованості професійних компетентностей та результативності навчання слухачів);
- *спостереження* (оцінювання якості реалізації освітнього процесу та взаємодії в освітньому процесі);
- *фокус-групи* (обговорення проблемних питань, аналіз інноваційних практик та збір пропозицій від учасників освітнього процесу);
- *аналіз документації* (вивчення освітніх програм, протоколів кафедр, звітів та інших матеріалів, що регламентують діяльність Академії).
- *статистичний аналіз* (обробка даних за встановленими формами звітності та показниками результативності діяльності Академії).

4.3.6. *Етапи проведення моніторингу:*

- *планування та підготовка* (формулювання мети та завдань дослідження; визначення об'єктів моніторингу, розробка та адаптація інструментарію);
- *проведення дослідження* (збір інформації з використанням визначених методів із залученням відповідних учасників освітнього процесу);
- *обробка даних* (систематизація та первинний аналіз отриманої інформації);
- *аналіз та інтерпретація результатів* (узагальнення отриманих даних, виявлення закономірностей та тенденцій, формулювання

обґрунтованих висновків і рекомендацій щодо вдосконалення якості освітньої діяльності);

- *оприлюднення результатів моніторингу* (підготовка звітної документації, ухвалення управлінських рішень, інформування учасників освітнього процесу про результати моніторингу).

4.4. Організація проведення моніторингу якості освіти:

4.4.1. Моніторинг якості освіти здійснюється на основі *критеріїв, визначених у пункті 4.2 цього Положення.*

4.4.2. Проведення моніторингових досліджень забезпечується керівниками структурних підрозділів та проректорами Академії відповідно до їхніх функціональних обов'язків та плану роботи.

4.4.3 *Аналіз змісту освітніх програм* щорічно наприкінці навчального року виконують завідувачі кафедр.

Питання перегляду й оновлення освітніх програм розглядаються на засіданнях кафедр та фіксуються у протоколах.

Затвердження освітніх програм за поданням проректора з навчальної роботи є прерогативою вченої ради ХАНУ.

Програми проведення навчально-методичних заходів затверджуються проректором з науково-методичної роботи.

4.4.4. *Основою* для моніторингу якості освітньої діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників є *аналіз індивідуальних планів роботи.* Індивідуальний план роботи науково-педагогічного і педагогічного працівника є основним документом, що визначає роботу кожного на календарний рік.

До індивідуального плану вносяться заходи з навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи (з позначенням годин), що заплановані на поточний календарний рік.

За підсумками I півріччя та II півріччя календарного року кожен науково-педагогічний працівник відповідно до 20 червня та до 20 грудня складає звіт про виконання індивідуального плану роботи, який розглядається та затверджується на засіданні кафедри. За підсумками I півріччя та II півріччя календарного року кожен методист відповідно до 20 червня та до 20 грудня складає звіт про виконання індивідуального плану роботи, який розглядається та затверджується керівником структурного підрозділу.

Контроль за фактичним виконанням науково-педагогічними і педагогічними працівниками індивідуальних планів протягом півріччя/року здійснюється проректорами згідно з їхніми функціональними обов'язками.

4.4.5. *Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації* відбувається через аналіз таких матеріалів:

- відповідність державним стандартам освіти, кваліфікаційним вимогам (характеристики);
- комплексні освітні програми з усіх напрямів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних працівників, їх відповідність типовим освітнім програмам;
- навчально-тематичні плани;
- контрольні питання для перевірки рівня знань слухачів;
- методичні рекомендації щодо самостійної роботи слухачів;
- методичні посібники, рекомендації тощо.

4.4.6. *Аналіз дидактичного забезпечення освітнього процесу навчально-методичних заходів*, що готується для кожного навчально-методичного заходу (пролонгованої форми/семінару, тренінгу): підручники, навчальні посібники, роздавальні матеріали, презентації тощо.

Дидактичне забезпечення має відповідати темі заняття і постійно оновлюватися відповідно до нововведень.

Навчально-методичні та дидактичні матеріали можуть надаватися слухачам у друкованому або в електронному вигляді (електронні навчальні ресурси).

Зміст навчально-методичного та дидактичного забезпечення освітнього процесу розглядається на засіданнях кафедр, науково - методичної ради Академії; уживаються заходи щодо його постійного оновлення, осучаснення.

4.4.7. *Моніторинг якості навчальних досягнень здобувачів освіти* здійснюється за допомогою контрольних заходів.

Контрольні заходи – обов'язковий компонент освітнього процесу, що забезпечує зворотний зв'язок, визначення рівня досягнення слухачем завдань і змісту підвищення кваліфікації та діагностику результативності освітнього процесу.

Види контролю: поточний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять / вебінарів. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається кафедрами і має формувальний характер і спрямований на підтримку й розвиток мотивації слухачів до неперервного професійного вдосконалення та набуття нових знань / професійних компетентностей.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на курсах підвищення кваліфікації та включає вхідне і вихідне анкетування, самоконтроль, захист підсумкових творчих робіт (проектів), підсумкове тестування, що включають оцінку рівня фахових знань, рівня ІКТ-навичок здобувачів тощо.

Форми контролю: вхідне діагностування, підсумкове тестування, захист проектів, самоконтроль, анкета зворотного зв'язку.

Вхідне діагностування передбачає встановлення рівня соціально гуманітарної, психолого-педагогічної та професійної підготовки слухачів, визначення їх стартового рівня знань, умінь, компетентностей, усвідомлення характеру власних прогалин. Проводиться на початку курсів підвищення кваліфікації технологіями комп'ютерного тестування. Питання або тестові завдання повинні відображати основний зміст модулів (навчальних тем) освітньої програми підвищення кваліфікації. Розробляються та затверджуються відповідними кафедрами/ методичними структурними підрозділами. Результати вхідного контролю доводяться до відома слухачів, використовуються для конкретизації змісту навчання конкретної групи.

Підсумкове тестування побудоване на компетентнісному підході та орієнтоване як на перевірку теоретичних знань, так й на оцінювання здатності застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати професійні завдання, ухвалювати обґрунтовані рішення, взаємодіяти в команді, ефективно комунікувати, критично-мислити тощо. Підсумкове тестування призначене для встановлення рівня знань слухачів за результатами підвищення кваліфікації за відповідною освітньою програмою.

Критерії та інструменти оцінювання розробляються викладачами кафедри та відповідають таким вимогам: прозорість і зрозумілість для слухачів; відповідність меті, завданням й очікуваним результатам освітньої програми; об'єктивність і надійність; можливість самооцінювання і зворотного зв'язку тощо.

Захист творчих робіт (проектів, портфоліо тощо) як форма підсумкового контролю пропонується слухачам, які мають вищу кваліфікаційну категорію та педагогічне звання, та передбачає презентацію й захист основних ідей творчого проекту, портфоліо або власного ефективного досвіду. Окремі роботи, які мають наукову та практичну цінність, за рекомендацією кафедри можуть передаватися до е-бібліотеки Академії.

Самоконтроль слугує для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної діяльності щодо засвоєння змісту тем освітніх програми підвищення кваліфікації. З цією метою в освітніх програмах підвищення кваліфікації передбачаються питання / завдання для самоконтролю. Формою самоконтролю можуть виступати також онлайн-тести та інструкції щодо порядку відповідей на завдання, які пропонуються слухачам під час настановного заняття.

Анкета зворотного зв'язку слухачів упроваджується на заключному етапі курсів підвищення кваліфікації для отримання даних про їх ставлення до різних аспектів підвищення кваліфікації (змісту освітньої програми підвищення кваліфікації, організації курсів підвищення кваліфікації та якості навчальних занять тощо), виявлення рівня задоволеності результатами навчання.

Результат контрольних заходів. Для отримання результату слухачеві необхідно пройти прохідний поріг (бал), який встановлюється відповідною кафедрою і зазначається в освітній програмі підвищення кваліфікації. Результати (е-таблиці) зберігаються один рік в навчальному відділі.

4.4.8. *Аналіз якості роботи адміністрації з кадрових питань базується на таких підходах:*

- адміністрація несе первинну відповідальність за створення умов для професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників для їх якісної освітньої діяльності,
- здійснює якісний відбір претендентів на педагогічні й науково педагогічні посади;
- сприяє можливостям для підвищення кваліфікації викладачів і методистів за їх вибором;
- заохочує наукову діяльність викладачів для зміцнення зв'язків між освітою і наукою;
- заохочує інновації у методах викладання та використання нових освітніх технологій у освітній діяльності;
- сприяє підвищенню кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХАНО з метою вдосконалення їх професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з п'ятирічними планами ХАНО і враховується при атестації педагогічних працівників та кар'єрному просуванню науково-педагогічних працівників. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на комплексне оцінювання діяльності педагогічних працівників. Атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 06.10.2010 (із змінами).

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

4.5. Координацію моніторингової діяльності здійснює керівництво Академії.

4.6. Результати моніторингу використовуються для аналізу стану освітньої діяльності та прийняття відповідних управлінських рішень.

V. Забезпечення відкритості та прозорості діяльності

5.1. Відкритість та прозорість у діяльності КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» забезпечується впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність, а саме через:

- повну комп'ютеризацію діяльності й освітнього процесу,
- втілення інновацій в управління й діяльність ХАНО на базі інформаційних технологій, що є ключовим фактором, який дозволяє створити переваги в конкурентному середовищі,
- створення оптимальних умов для роботи учасників освітнього процесу, застосування різних інфоресурсів,
- створення і постійний супровід банків даних за всіма напрямками освітньої діяльності в кожному структурному підрозділі,
- активне ведення сайту ХАНО (головна сторінка і веб-сторінок по всіх напрямках).

5.2. Публічність інформації про діяльність ХАНО забезпечується відповідно до вимог статті 30 Закону України «Про освіту». На офіційному сайті розміщено інформацію, що підлягає обов'язковому оприлюдненню, а саме:

- Статут ХАНО,
- ліцензія на провадження освітньої діяльності.
- структура ХАНО,
- Положення, що регламентують діяльність ХАНО,
- освітні програми, що реалізуються в закладі та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою
- плани освітньої діяльності (загальний річний, місячні науково методичної діяльності),
- плани-графіки курсів підвищення кваліфікації (на рік, півріччя),
- кадровий склад закладу, наявність вакантних посад,
- результати моніторингу якості освіти за різними напрямками,
- річні звіти ректора про діяльність ХАНО, квартальні – проректорів,
- кошторис, фінансові звіти про надходження та використання коштів, отриманих як благодійна допомога,
- перелік освітніх послуг, в тому числі, платних,
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням адміністрації закладу або на вимогу законодавства.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.

Щоденно на головній сторінці сайту і за напрямками розміщуються анонси та інформація про результати проведення навчальних і навчально-методичних заходів ХАНО.

Створено також внутрішній портал, що використовується для оприлюднення серед працівників ХАНО актуальної та оперативної інформації.

*Схвалено на засіданні вченої ради
протокол № 2 від 28.07.2022 року*